

Asia: VN/18946/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit esityksen lakipykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kuntaliitto kannattaa opinto- ja tutkintorekisterilain muuttamista vapaan sivistystyön osalta. Muutos tukee osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä osaamisen kokoamista yhtenäiseen valtakunnalliseen rekisteriin. Esitys vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman vapaan sivistystyön kautta hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista valmistelevan työryhmän työtä (OKM/62/0404/2018).

Kommentit esityksen taloudellisten vaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin taloudellisiin vaikutuksiin?

Kuntaliitto pitää oppilaitosten ylläpitäjien taloudellisten vaikutusten etukäteisarviointia varsin haasteellisena oppilaitosten ja niiden järjestelmien ja toimintaan liittyvien eroavaisuuksien vuoksi. Koski-tietojärjestelmän hyödyntämisen vapaaehtoisuus, Opetushallituksen tarjoama maksuton käyttöliittymä ja väljä toteuttamismahdollisuus lisäävät ylläpitäjille taloudellisia valintamahdollisuuksia. Tavoitteena on kuitenkin viedä erityisesti muissa oppilaitoksissa ja työelämässä hyödynnettävää vapaan sivistystyön osaamista yhteiseen valtakunnalliseen Koski-tietojärjestelmän. Tämä edellyttää osaamisperusteista kuvaamista ja arviointia sekä muutoksia tietojärjestelmiin. Kuntaliitto katsoo, että ylläpitäjille muutoksesta aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia tulee tukea valtionavustusrahoituksella.

Kommentit esityksen viranomaisvaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin teknologisiin edellytyksiin tai siihen, ettei esityksessä mainittuihin opintosuoritustietoihin sovellettaisi laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) säädettyä 10 §:ä eikä 29 § 2 ja 4 momentteja tietojen luovuttamisesta tietovarannosta?

Opiskelijan tulee pyytää tietojen tallentamista Koski-tietovarantoon. Perusteluosassa todetaan pykälään 9a/9d liittyen, että pyyntö tulisi käytännössä tehdä jo koulutuksen alussa. Ilmaisu on

tulkinnanvarainen. Olisi hyvä täsmentää, että pyyntö on tehtävä oppilaitoksen ylläpitäjän ohjeistamalla tavalla. Opiskelijoille voi syntyä valitettavaa epäselvyyttä mahdollisuudesta pyytää tietojen tallentamisesta, mikäli asiaa ei ole riittävän selkeästi yksilöity ja informoitu. Tietojen tallentaminen Koski-tietovarantoon on oleellista. Tietoja ei ole mahdollista tallentaa jälkikäteisesti tai liian myöhään osaamisen arviointimahdollisuuksiin nähden.

Kommentit esityksen muihin vaikutusten arviointeihin

-

Kommentit esityksen tietosuojaja- ja tiedonhallintavaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten opiskelijalta edellytettävään pyyntöön?

-

Muut kommentit

Kuntaliitto pitää henkilöstökoulutuksen toteuttamista hyvänä ja tärkeänä uudistuksen toimeenpanon tukena.

Väisänen-Haapanen Päivi
Suomen Kuntaliitto ry. - Opetus- ja kulttuuriyksikkö